

Velja v Ljubljani:

celo leto	K 56—
pol leta	28—
četrť leta	14—
en mesec	5—

Velja po pošti:

celo leto naprej	K 60—
pol leta	30—
četrť leta	15—
en mesec	5-50

Jugoslavija

Napismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošljejo naročnino po nakaznici.

Oglaš se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 63 mm širok prostor za enkrat 25 vin., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu šte. 19.
Upravištvo je na Marjiniem trgu šte. 8. —
Telefon šte. 360.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisli naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Preganjanje jugoslovanskih visokošolcev v Gradcu.

V Ljubljano je iz Gradca prišel slovenski visokošolec in nam sporočil, da so v Gradcu predvčerajšnjim na univerzi, včeraj pa na tehniki in na trgovski akademiji jugoslovanskemu dijaštvu zabranili posecanje predavanj. Tekom včerajšnjega dne so jugoslovanski dijakji prejeli pozivnice, naj se zglase na policiji. Ko so prišli tje, je policija nekatere pridržala, „kot povračilo za Maribor“. Mnogo jugoslovanskih dijakov je policija konfinirala in jim prepovedala, zapustiti stanovanje. Zglasila se je pri univerzitetnem rektorju posebna deputacija jugoslovanskega dijaštva, da dobi pojasnilo, zakaj se je zabranilo posecanje predavanj. Rektor je med drugim izjavil, da nima ničesar proti Srbom in Hrvatom, pač pa je zoper Slovence.

Zilska dolina—Trst.

Nemci sami se radi imenujejo „narod mislecev“; zato ni čudno, da so v svoji globokoumnosti izsledili neprecenljivi pomen naše Zilske doline za nemško-avstrijsko republiko. V svojih listih zahtevajo priklopitev izključno slovenskega dela naše doline k njihovi državi. Je li to v skladu z Wilsonovimi načeli, jih sploh ne briga. Njihovo načelo je nemški interes in temu se bo moral ukloniti sam Wilson. Ako bi Nemci dosegli priklopitev slovenske Zile k Nemški-Avstriji, bi šel nemški eksport in import samo preko italijanskega ozemlja v „italijanski Trst“. Od pripadnosti naše doline zavisi celo njih stališče, ki bigamoralizavzeta nemški delegati na mirovni konferenci v vprašanju Trsta. Znano je, da so pred nekaj tedni Nemci paktirali v tej zadevi z Italijani. Obrnili so se na italijanskega generala Luccata, da bi zasedel slovensko Zilsko dolino in bi tako vsaj začasno rešil Zilo pred jugoslovansko nevarnostjo. Obljubovali so, da se bodo zato zavzemali nemški delegati za priklopitev Trsta k Italiji. Skoraj gotovo so se Italijani že v naprej lepo zahvalili za njihovo pomoč na mirovni konferenci. Narod „mislecev“ do danes še ni prodrl do spoznanja svojega dejanskega

položaja. Poučiti jih bo pač morala šele mirovna konferenca.

Ker pa nekateri pametnejši Nemci uvidevajo, da bo slovenska Zilska dolina pripadala Jugoslaviji, pa svetujejo, naj bi se Nemci zavzemali za jugoslovanski Trst; kajti v nasprotne slučaji bi moral iti nemški eksport in import preko Trsta skozi teritorij dveh tujih držav. Sicer se tudi mi že sedaj zahvaljujemo za nemško pomoč v vprašanju Trsta, ker imamo mi itak boljše zaščitnike, ki niso tako dvomljivi kot Nemci. En ne-sebičen prijatelj je vreden sto sebičnih.

Prva rešitev bi bila Nemcem seveda najljubša, posebno ker bi pri vsem napravili sami lepo kupčijo z lepo in bogato Zilsko dolino in bi imeli v trgovsko prometnem oziru opraviti samo z enakovrednimi Italijani. Mi slovenski Ziljani najodločnejše zahtevamo, da se nas na mirovni konferenci ne bo smatralo za kupčijski objekt v prilog nemškim interesom. Domovina velikih Slovanov Zarnika, Majarja, Grafenauerja z izključno slovenskim prebivalstvom ne sme biti izročena nemškemu želodcu v prebavo. Mi se čutimo Jugoslovane in hočemo to tudi ostati.

Žal je med našim poštenim ljudstvom vsled avstrijskega šolskega sistema in nemške vzgoje nekaj zaslepljenih neznačajnežev, ki imajo precej

masla na glavi in se vsled tega bojijo jugoslovanskega solnca. Ti nemčurji terorizirajo sedaj nekaj popolnoma slovenskih zilskih občin. „V imenu“ občanov pošiljajo papirnate proteste proti jugoslovanskemu zasedanju v svet. Kako se reveži motijo, če pričakujejo od svojih protestov kaj uspeha. Pošteno ljudstvo nima z njimi popolnoma nič opraviti in hrepeni po trenutku, ko bo rešeno terorja teh neznačajnežev.

Sedaj ko je prešla narodna obramba v trdo srbsko pest, pričakujemo z novim upanjem naših dragih srbskih bratov, da rešijo tudi našo krasno zilsko dolino nemških roparjev.

Koroški vilajet.

(Od našega poročevalca na koroški fronti.)

Področica, 28. januarja 1919.

Martovo bojno orožje počiva; a vendar ni tako monotono to življenje na tej fronti pred karavanskim predorom. Udomačili smo se. Dihanje v predoru je bilo sicer zelo neznošno; pljuča so se napolnjevala dušičnih plinov; nekateri megleni dnevi so bili za bivanje v predoru tako kritični, da smo dihali le s težavo, da je nekaterim postalo slabo; toda humor in petje sta vedno prevladala potrptost in nezadovoljnost. Samo, da vidite prizore, kako naši bojovniki hodijo po menažo v črni predor, kako odmevajo narodne pesmi in kako idilično je bilo življenje okrog predora pri plamenečih ognjih, ko še ni zapadel sneg, ko smo se po premirju nekoliko razmaknili v čisti sveži planinski zrak.

Brezdelja vojaki ne ljubijo. Vsak si je po premirju poiskal kako zabavo in posel. Nekateri so hodili pridno na lov na bližnje vrhove. In lovci so imeli tu svoj lovski blagor, podrli so nekaj srn in divjih koz...

Zimski šport gojimo. Iznajdljivi fantje so sedaj v zabavno zamenjavo skovali v elektrarni tik predora iz železnih drogov priročne sani, izgledali na neki strmi planinski poti sankališče, kjer dnevno „dričamo“ vživajoč sveži planinski vzduh.

Visoke vrhove pokrivajo goste sive megle. Kdaj zasije korotanskemu vilajetu solnce zlate neskaljene svobode, kdaj zazori dan vstajenja?

Mrak se vleka na kotlino. V naših stanih brle sveče, žareči ogenj v pečeh nas ogreva in naše duše so dan za dnem globlje, trdnjeje spoznavajo. Prihajajo v naš stan Srbi in počno se resni razgovori. Govore nam ti srbski junaki odkrito, kakor pristojna junakom. Neki večer smo počeli razgovor o osvobojenju slovenskega Korotana. Srbi so nam pravili:

„Spočetka Srbini ni mogel pojmiti teh vaših bojov. Prišli smo na patroljah s sovragi v stike. Govorili so nam slovenski in nas skušali premotiti, češ, da naj se ne bojujemo za Kranjce. Sedaj vas razumemo. Ti kraji so vilajet, kakor pri nas kraji stare Srbije, ki smo jo osvobodili za balkanske vojne. To je koroški, slovenski vilajet pod švabskim jarmom!“

„Da, brate! Imamo i slovensko Kosovo, Gosposveto, kjer smo izgubili pred 500 leti svoje državno pravo. Zatrli so je nam Habsburžani!“

„Spaja nas ista usoda!“

Tako se medsebojno spoznavamo. Srbi so sprejeli v svojo četo tudi dva mlada štajerska mladeniča, 18 letna, lepa, vesela dečka, ki z vneto vršita dolžnosti vojaškega poklica. S tem pač dosežemo na najbolj praktičen način medsebojno prijateljsko spoznavanje, s tem vzgojimo naš mladi rod v pravem jugoslovanskem duhu, rod, ki se bo otrese vsega germanskega mišljenja in čustvovanja. Štajerska dečka sta doma iz okolice Maribora, edine svetle točke na našem političnem horizontu.

Nemci so postali zadnje dneve zelo rezervirani. Njihove patrulje ne hodijo več beračiti. Mi gojimo v ameriškansko misijo najgloblje zaupanje, uverjeni smo, da bodo nastopali pravično in nepristransko, zlasti ko so sedaj v Mariboru spoznali v vsej gototi ono blazno ničejansko brutalnost nemštva in priveskov. Seveda Nemci nam že javljajo, da bodo naše čete le preko njih trupel korakale proti Celovcu.

VLADIMIR LEVSTIK.

11. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

Iz Pohlinove sobe se je razlegalo ves čas rentenjenje in vpitje, ki ga je zdajci prekinil udarec, kakor po licu, za njim pa Vidin glasni jok ter kreg ogorčenega pedagoga:

»Ná, nevrednica! Lepo si mi hvaležna za trud, s katerim delam iz tebe omikanega človeka! Poberi se, marš!“

In čez hip, ko je Vida že odpirala vrata:

»Ne vedeti, kdo je bil oče Rogerij!...«

Planila je v salon. Očetov »marš!« je bil povsem izgrešil svoj namen: dekličin obraz, še rdeč od zausnice, je zrcalil zgolj olajšanje in osvobojenje ter se pokrtil ob pogledu na sočutni obličji gosta in matere s smehljivo veselostjo. Suplentu se je storilo, kakor bi bila hkrati z njenim prihodom zalila sobo živejša solnčna luč, prepojena z vonjem neukrotljive pomladi. Pokimala mu je, pristopila s tremi ozkimi, prožnimi koraki ter mu tovariško stisnila desnico; Križaj je za trenotek pridržal njene fino oblikovane prste, čuteč z običajnim, že znanim mu nežnim davljenjem v srcu, kako gre nekaj milega, nerazumljivo sladkega od dlani do dlani.

»Ubožica,« je zamrmral, trudeč se, da bi ji pogledal v oči. »Vrag naj vzame očeta Rogerija, ki te hodi strašiti sredi najlepšega majevega dne!«

»Pst!« se je nasmehnila Vida s šegavim, sko-

raj zasmehljivim pogledom na vrata profesorjevega kabineta, izza katerih se je slišalo nervozno stopnicanje in brklanje po predalih. »Gospod papa so zelo nemilostni.«

»Gorje, če vas sliši!« je porogljivo dejala mati, kanapeja. Kramljujta, otroka; jaz stopim gledat, ali je vse pripravljeno za gostov sprejem.«

Spešno je krenila k vratom, v svesti si, da jo prepušča nadopolnemu trenutju; Križaj je zares od kamna, če se niti po tem prizoru ne povzpne do edine tolažbe, ki bi kaj zalegla v njenih materinskih očeh!

Vida se je legotno spustila na gospejino mesto, prekrizala drobne gležnje ter nagnila glavo proti suplentu. Vsi gibi njene vitke postave, vse lege teh mladih udov s pravilnimi, deviškimi oblikami so bile polne gracije, ki je opredala Križaja z neodoljivim čarom. Tudi zdaj je čutil, kako se vtaplja njegovo snoči sklenjeno prijateljstvo v toplem kopreneju, ki ga siloma odnaša s seboj. Dekle, ko je zrlo vanj ter mu govorilo z rahlim, še malce krhkim glasom, ni bilo več prava Vida, nego malikovano bitje, odeto z žarki omamljive in samolastne zarje, pod katero se je izpreminjala resničnost v pozabljen sen; pa tudi on je bil drug človek, nezmožen vztrajati v treznih, malovernih mislih, kakršne so ga zagrinjale med revnimi stenami njegove sobe. Pil je Vidine besede kakor godbo, ne oklepaje se pomena; kaj bi bil dal, da jih more odnesti s seboj in razsuti po zraku, kadar piše povest!

»Tak ti me ne obsojaš? je govorilo dekle. »Kakšna izjema! Slab profesor boš, ljubi Križaj.«

»Počakaj dvajset let,« je dejal suplent z otožnim usmevom. »Enkrat bom nemara tudi jaz star in poln zaničevanja do ljudi, ki jim je oče Rogerij deveta briga.«

»Ti!« se je zdrznila. »Kako le moreš reči! Ti si najboljši človek na svetu; nikoli, nikoli ne boš tak,« je dodala, vznemirjeno stresaje glavo.

»Nu, potrpi; zdaj ti je lahko hvaliti, saj ne poznaš nikogar razen mene in svojega hudega papana. Morda pa je blizu čas, ko najde Vida pravega in edinega najboljšega človeka na zemlji ter postane njegova ženica? V tem upanju sem ti čestital za sedemnajsti rojstni dan.«

»Pravo reč mi privoščiš!« Vida se je našobila ter v zadregi povsila dolge trepalnice. »Sicer pa — kdo ve? Takrat bom vsaj lahko skuhala kavo s svojimi slovnici, zgodovinami in logaritmi... Da, Križaj, tvoja misel mi ni tako nova, kakor meni; če bi le vedela, kaj mi je storiti! Kako naj ravnam, da zletim iz kletke? Kdo me vzame? je vzkliknila z naivno nestrpnostjo. »Kar pripelji mi takšnega velikodušneža.«

Suplent se je nasmehnil tej otroški naglici.

»Ne mudí se, dete; ne hiti zaradi ljube svobode... Nihče razen tebe same ti ne more pokazati odrešenika, nihče razen ljubezni, ki se enkrat oglasi v tvojem srcu.«

(Dalje.)

Mariborski izgredi.

Maribor, 29. januarja 1919.

General Maister je izdal oklic, ki ga objavlja tudi Marburgerzeitung, kjer pozivlja Mariborčane, da naznanijo, krivce včerajšnje dobro pripravljene demonstracije in krvavih izgredov, posebno dotične, ki so streljali na stražo pred rotovžem. — Naknadno po izgredih 27. t. m. so postale znane še razne zanimivosti. Tako n. pr. podpolkovnik Miles od ameriške komisije sploh ni sprejel odposlancev demonstracije, na čelu bivšega župana Schmiedererja. Izjavil je, da ne vzame teh demonstracij na znanje. — Druhal je pred magistratom na Glavnem trgu kričala: „Pobijte Pfeifferja“ (sedanjega župana), pela „Die Wacht am Rhein“ in pobila policijskega komisarja dr. Senekoviča na tla. Komaj ga je straža rešila. Nato so pali nanjo strelji. Komisarju so oropali brovning; razpisal je petsto kron za tega, ki mu ovadi roparja. — Ko je vojaška straža prvič ustrelila v zrak, so bili zadeti nekateri ljudje, ki so stali visoko vrhu Marijinega spomenika. Neko deklico so našli šele drugi dan v snegu v kamniti ograji mrtvo. — Nemški učitelji so v šolah pozvali otroke, da se udeležijo demonstracij in res so tvorili otroci dolgo procesijo na čelu spreveda. Tudi te krivce je treba neusmiljeno kaznovati. — Vedno jasnejše postaja, da je bilo gnezdo organizacije pri bogatašu Scherbaumu, ki je celo stvar tudi financiral. Korporativno so se udeležili vsi železniški uslužbenci spreveda. Ti so tudi edino nemško orožje; brojijo 2 do 3 tisoč članov in so za denar za vsako lopovščino. Izvanredno dosti je bilo tujcev. — Želeti je, da bodo sledile še druge stroge odredbe, tako da bodo Nemci spoznali, kaj vse jim prekrbijo njihovi hujšakci Mravlagg, Orsel, Scherbaum in še več drugih.

Pod italijanskim jarmom.

Italijani posnemajo Nemce.

V Šibeniku je začel izhajati neke vrste list „Notiziario“ v italijanskem in hrvaškem jeziku, da bi preslepili in pridobili tamošnje prebivalstvo. Pa kakor Nemci na Štajerskem z nemčurkim listom „Štajercem“ niso imeli sreče, je tudi Italijani s svojim listom ne bodo imeli.

Aretirani hrvaški rodoljubi v Istri.

Trst, 28. jan. (Lj. k. u.) Včeraj so bili z italijansko vojaško eskorto pripeljani v tržaške zapore pazinski občinski predstojnik dr. Šime Kurelič, sodnik Stanko Rodič, profesor Franjo Frankola in učitelj Josip Ladavac, vsi iz Pazina. Prijeli so odloke, da bodo internirani na Asinari.

Nasilno poitalijančevanje.

Trst, 26. jan. (Lj. k. u. Zakasnelo.) Kakor prihajajo nadalje vesti iz raznih krajev Istre, Krasa in Goriškega zahtevajo italijanske oblasti po zasadenem ozemlju, da morajo občinski uradi uvesti za svoje poslovanje italijanski uradni jezik.

Italijanske nesramnosti.

Split, 29. januarja. (Ljub. k. urad.) Dalmatinski dopisni urad poroča iz Rogoznice: Ponovne aretacije, deportacije in nasilja so na dnevnem redu. Predvčerajšnjim je bil tukaj aretovan Mijo Cerčegovič in odveden v Šibenik. Kaj so pozneje z njim napravili, ni znano. Te dni je došel v gostilno neki italijanski vojak ter začel navzoče na najnesramnejši način nadlegovati in žaliti z raznimi kretnjami, osobito neko gospodično, ki pa je nosilca kulture in civilizacije krepko zavrnila. Amerikansko in angleško zastavo, ki se vijeti v mestu, so dali Italijani sneti, da se preverijo, ali so bile take dobavljene ali so bile šivane na roko. Komisija se je prepričala, da ste bili šivani na roko, pa so ju zopet dvignili na svoje mesto, kjer se še sedaj vijeti.

Meščan Toma Rogavčič je nosil na prsih ameriško vrstico, pa ga je zato sunil italijanski podčastnik v prsa ter mu nasilno iztrgal vrstico. Italijanski polkovnik je izjavil, da ne more dalje prenašati takega stanja: pravi, da ga devojke po mestu izzivajo, vsled česar so na njegovo odredbo popisali več meščank, ki so preuporne.

Split, 28. jan. (Lj. k. u.) Dalmatinski dopisni urad poroča iz Jelše: S parnikom „Dinara“ je včeraj nenadoma došel neki ameriški častnik, za čegar ime niso mogli izvedeti. Prebivalstvo, ki je bilo na obali, ga je živahno pozdravljalo in ga spremilo do hotela „Jadran“, kjer je italijansko poveljništvo. Videlo se je, da je bil ta izliv simpatij za Amerikanca neljub italijanskim častnikom, ker je bila takoj poslana obhodna italijanska straža, ki je imela nalog, razpršiti množico. Straža je pretila z orožjem.

Roke proč od naše zemlje!

Otresli smo se verig, v katere nas je uklepala Avstrija. Toda komaj smo se oddahnili, komaj smo se prav zavledli naše svobode, že nam preti naš zakleti sovrag, da nam pogoltno v svojem nenasitljivem imperializmu biser naše zemlje: solunsko Gorico, Trst, Dalmacijo. — Jugoslovanska akademična Omladina priredi 2. februarja po vsej Jugoslaviji protestna shoda, kjer bode naša mladina dala duška svoji boli, na kojih bo kakor en moč odločno protestirala proti laškemu imperializmu. Naj odmeva cela Slovenija krivice, ki nam jo delajo Italijani. — V nedeljo vsi na protestni shod!!

Jugoslovanska Akademična Omladina.

Skrajni čas!

Predno odbije dvanajsta ura glede našega Primorja, poskrbimo, da se visoko dvigne narodna zavest.

Velike važnosti je, da vsak izmed nas očitno pokaže, da imamo zemljo — irredento.

Naši trgovci naj izdajo irredentistične znake, na pr. črne znake z napisom: Jugoslovanska Gorica, Jugoslovanski Trst, Naša Istra, ali: Bralje naša zemlja ni še odrešena; nadalje napisi na trakovih za klobuke: Trst oziroma druga mesta v zasadenem ozemlju.

Znaki naj bi se nosili prav vidno, tako da vsak tujec takoj zapazi.

Naše dijaštvo in naša društva naj bi znake z vso energijo razpečavala.

Ne omalovažujmo takih malenkosti, ki bi imele izreden uspeh.

Kričimo, kritimo na ves glas, tako da nas vsakdo vidi in vsakdo sliši in da tujina izve, da smo pripravljeni žrtvovati vse za našo brate, za našo popolno ujedinjenje.

Političen pregled.

Italijanske intrige. V zadnjem času se italijansko časopisje suče v popolnoma novih, doslej neznanih sferah. Poprej ožen in žveplo nad Jugoslovani, zdaj naenkrat priliznjeno sladke ton napram nam. Vemo, da je tudi to hinavščina in kje tiči pravi namen tega najnovejšega pisanja italijanske žurnalistike, ni težko uganiti. Prav natanko namreč ločijo med Jugoslovani Srbe na eni in Hrvat in Slovence na drugi strani. Govore o vrlinah Srbov, hvalijo njih junaštvo in kujejo v nebo žrtve, ki jih je Srbija prenesla za zmago entente. Na drugi strani pa v eni sapi ščuvajo zoper Hrvate in Slovence, prikrto sicer in v nekakem prijateljskem tonu, češ da se Slovenci in Hrvati udinjajo Srbom, da hočejo na njih stroške doseči ugodno samostojno življenje ter svariijo Srbijo pred prevelikim zaupanjem do Hrvatov in Slovencev. Pišejo, da je zblizanje z Italijo mogoče, da se da razpravljati o tem, toda treba je na vsak način paziti na Hrvate in Slovence, katerih vpliv se že občutljivo pozna v vsem javnem življenju Srbije. Posebno Slovenci imajo vse prevelik vpliv na politično življenje v Jugoslaviji in italijansko časopisje svari Srbijo pred tem

nevarnim pojavom. Nadalje pišejo, da je bilo razmerje Srbije do Italije pred in med vojno mnogo pristraneje kot je danes, kar so vse zakrivali Hrvati in Slovenci. — Jasno je, da je to pisanje tendenciozno in da nima drugega namena, kakor razdvojiti Jugoslovane. Italija ve, da proti enodušnemu in složnemu postopanju vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev ne more ničesar opraviti, ravnotako pa tudi dobro ve, da bi bilo njeno delo lahko, če bi se ji posrečilo, zanesti nezaupanje in prepir med naše vrste. Da bi to dosegla, ji ni nobeno sredstvo prenizko, a mi vemo, da se ji kaj takega ne bo nikdar posrečilo, ker Jugoslovani dobro vemo, da je naša srečna bodočnost odvisna edinole od sloge in skupnega delovanja.

Kaj so Amerikanci še povedali mariborskim Nemcem. Češka brzojavna korespondenca javlja iz Maribora dne 26. t. m. o nemških demonstracijah: Ameriška misija je bila med demonstracijami v „Narodnem domu“, kjer je imel general Maister ognjevit govor. Z ulice se je slišalo zvoke pesmi: „Die Wacht am Rhein“ in „Heil dir im Siegeskranz“. Ob treh se je ameriška komisija podala na policijo, kjer je čakala nemška deputacija pod vodstvom dr. Mravлага, a ni bila sprejeta, temveč ji je bilo rečeno, da demonstracije, pri katerih se poje „Die Wacht am Rhein“ in „Heil dir im Siegeskranz“ niso naperjene proti Jugoslovanom, ampak proti — ententi!

Francoski časnikar Gaston Richard, urednik lista „Tribune de Geneve“ se mudi v Dalmaciji.

Jugoslovanska kolonija. Nekateri jugoslovanski listi se bavijo prav resno z vprašanjem jugoslovanskih kolonij in dr. V. Šarabon priobčuje v „Slovenču“ minule nedelje članek, kjer se zavzema zato, da morajo naši delegati na mirovni konferenci zahtevati za Jugoslavijo — Cilicijo, ki nam gre kot dedičem Avstrije na morju. Zagrebška „Riječ“ pripominja k temu: Čini nam se, da bi nama trebala Cilicija pripasti ne samo po tome, što smo baštinici a-u. i c. k., već i po Wilsonovim načelima o samoodredjenju naroda i po antantnim opomenama malim narodima, da budu skromni i ne kvare računa velevladstima.

Petrograd v razsulu. Berlin, 30. januarja. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslov. tisk. urada objavljajo „New York Times“ brzojavko iz Helsingfors, da se Petrograd nahaja v razsulu. Boljševiki odvažajo iz zasebnih stanovanj vsa pohištva, iz bank vse vrednote in iz muzejev vse umetnine. Prebivalstvo je izročeno tatinskim tolpom.

Zmešnjava v nemški Avstriji. Dunaj, 29. januarja. (Lj. k. u.) Čeh. tisk. urad poroča: Danes je nemudoma izvedel vojaški svet hišno preiskavo na dvoru, ker so baje v tamošnjem stražnem stolpu pripravljali častniki monarhistično zaroto in so bile tamkaj nakopičene velike množine orožja in municije.

Dopisi.

Zidani most. Pred nekaj dnevi se je odpeljal stoltnik Otto Vidrich na svoje novo službeno mesto Maribor. Čudno je bilo videti onega tako zagrizenega Velenemca, prvega agitatorja Schulvereina, vnetega člana Turnvereina in Südmarke v Zidanem mostu v jugoslovanski vojaški uniformi. Mož pred vojsko ni hotel nikdar spregovoriti niti ene slovenske besedice ter se sploh ni vedelo, ali razume kaj slovensčine ali prav nič. Služil je kot asistent pri poštne uradu Zidani most ter se med vojno pustil aktivirati. Po proklamaciji Jugoslavije se je javil v Ljubljani pri orožniškem poveljstvu. Šest tednov je preživel brez dela s popolno plačo v Zidanem mostu in bil potem vpoklican v Maribor. Kdo je kriv, da lažijo še vedno take sence nekdanje Avstrije po naši novi državi, ni naša dolžnost raziskovati; pač pa eno, proč s protekcijami, o katerih se je omenjeni sam hvalisal, in malo več previdnosti!

Slov. Bistrica. Tukajšnji Narodni dom se imenuje Hotel Avstrija. Dasi se škandalizira vsa okolica nad tem, se posojilnici, lastnici hotela, še vedno ni zdelo vredno napisa odstraniti.

Šoštanj. Tudi v Šoštanju smo obhajali slavnost ujedinjenja troimenskega jugoslovanskega naroda. Šoštanjskim nemčurjem, kateri so kakor povsod, do skrajnosti razvajeni, te ovacije niso bile po godu, misleč, da se z njimi izzivlje njih nemčurški narodni čut. Strgali in ukradli so jugoslovansko trobojnico, visečo na hiši zavedne narodne rodbine in nam razbili dragoceno šipo na oknu poslopja „Narodnega sveta“. Kljub takoj uvedeni preiskavi se zlikovci seveda niso mogli najti, ker imajo naši nemčurji v takih zadevah že prakso. Lažejo in držijo skupaj kakor klopi, da jim ni mogoče do živga. Svetovalo se jim je sicer z dobrim, naj prostovoljno poravnajo napravljeno škodo, da vidimo, da so se poboljšali in da hočejo z nami izhajati. Namesto, da bi pa poslušali te dobrohotne nasvete, pa so še postajali predrzni in ovajali dobrohoteče Slovence. Kako dolgo še?

Grize pri Celju. Ako je dopisnik vrtic iz Griž pri Celju v tem listu z dne 22. jan. t. l. poštenjak, naj se pritoži na pošno ravateljstvo v Ljubljani, naj imenuje „radovedneže“ in dokaže svoje trditve! Neutemeljene napade na urade v časopisju pa naj opusti! — Poštni urad SHS Griže pri Celju, 23. jan. 1919.

Dnevne vesti.

Francoski major preiskuje mariborske dogodke. V Maribor je prispel francoski major Buqueau z Reke. Pozveduje o krvavih dogodkih v ponedeljek. Major je generalu Maistru izjavil, da se je prepričal, da so Nemci krivi krvavih dogodkov. Izjavil je, da je prepričan iz dosedanjih poročil in vtisov, ki jih je dobil med Slovenci, da je slovenski narod kulturni narod in da so Nemci krivi vseh neljubih dogodkov zadnjih dni na severni meji Jugoslavije.

Na mariborskem magistratu uradujejo slovensko. Ker se je vsememških demonstracij udeležilo tudi 16 uradnikov mestnega magistrata, jih je vladni komisar dr. Pfeifer odslovil. Na magistratu se je uvedlo večinoma slovensko uradovanje.

„Črna roka“ v Mariboru. V Mariboru sta dva negodna dečka napisala grozljivo pismo generalu Majstru in ga vrgla v generalovo vežo ter se bahala, da bo Maribor kmalu rešen, ker bosta ubila generala. Policijo je pripeljalo pismo, ki je bilo podpisano na način ameriških zločincov s „črno roko“, na sled v Kovačevo strojepisno šolo in dečka sta bila na ta način ujeta. General ju je ogledal, poučil, dal peljati pred trgovino, kjer sta bila zaposlena in izpustiti.

Hrvatski polk je prišel v Maribor, da pomaga vzdrževati mir in red.

Ovacije velikovških nemškutarjev generalu Smiljaniču v Velikovcu. V sredo 22. pros. se je zvedelo po časopisih, da pride ameriška komisija na Koroško. Velikovški nemškutarji so zvedeli iz „zanesljivih“ virov, da se pripelje komisija v sredo ob 4ih popoldan v Velikovec. Zbrala se je velika množica ljudi na glavnem trgu in nestrpno cele tri ure čakala prihoda komisije. Okoli 7. ure zvečer pridre trije avtomobili. Kakor divja začne kričati množica: Hajl, ha-ajl, ha-a-a-ajl. Jugoslovanski general Smiljanič pa se je z milostnim nasmehom, vzradočen nad tem patriotskim sprejemom mladih jugoslovanskih državljanov peljal k večerji. Patriotskim, nemško govorečim Velikovčanom najvišje priznanje!

Za mirovno konferenco so velike važnosti operativni akti bivše soške armade ter spisi in dnevniški posameznikov, ki so se udeleževali poslednjih bojev. Prosi se, da se pošljejo akti, ter dnevniški in spisi, slednji če mogoče s skico, II. vojnem okrožju v Ljubljani. Za važne akte se bo izplačevala nagrada in se isti na zahtevo vrnejo.

Naši vjetniki na Koroškem. Odkar smo sklenili s Švabi premirje,

je že nekaj dni; po pogodbi bi se bili morali ujetniki izmenjati. Vprašamo vlado odločno in jasno, kaj je ukrenila glede naših vrlih fantov, ki so vsled njene krivde in zanikrnosti padli nemškimi valptom v roke! Pozivamo jo, naj odločno zahteva, da se nemški jokelj drži pogodbe, sicer nastopimo z represalijami. Lažje jih izvajamo mi kot jokelj, ker imamo več sredstev v rokah. Naši fantje morajo takoj domov iz ujetništva, da bo enkrat konec njihovih obupnih klicev.

Poziv narodnim stražam na Štajerskem. Kdor ima izza časa prevrata kak vojaški predmet, naj ga nemudoma vrne v računski pisarni SHS celjskega pešpolka, ker bodo drugače vojaški predmeti iztirjani potom sodišča.

Kaj pa pri nas? Čehi in Hrvati so že objavili svoje „konfidentske liste“. Prepričani smo, da je med nami tudi mnogo takih, ki so se na isti način pregrešili proti narodu. Na dan z imeni — saj policijski akti niso vsi zginili.

† **Poročnik Hugo Widmayer.** 26. t. m. je sedel inženir Hugo Widmayer iz znane ljubljanske družine z večjo slovensko družbo v gostilni Sitar v Meži pri Spod. Dravogradu. V gostilni je bila tudi nemška družba, ki je zasmehovala Slovence. Poročnik Widmayer je pozval Nemce, naj ne provocirajo. Ko so kmalu nato Nemci odšli so vzeli s seboj tudi voz, s katerim se je pripeljal Widmayer, ki je odšel peš proti Spodnjem Dravogradu. Sredi gozda je našel svoj voz na katerem je bil znani hujšak železničar Štrukel, ki je branil poročnikovemu slugi, da bi se vrnil z vozom proti Meži. Ko je Štrukel zagledal poročnika, ga je zabodel z nožem v spodnji del života in poročnik je umrl že naslednji dan. Napadalec so zaprli. Pogreb Widmayerja se vrši danes ob 3. uri pop. iz kapele pri sv. Krištofu na pokopališču k sv. Križu, kjer bodo položili truplo v rodbinsko grobnico.

Pogreb top. poročnika H. Widmayerja, ki je umrl v službi kot žrtev ~~zavrtnega morila~~, se vrši danes pop. ob treh iz kapele pri sv. Krištofu čez Dunajsko cesto, Dalmatinovo, Komenskega ulico k sv. Križu. Pogreba se morajo udeležiti na izrecno povelje II. voj. okrožja vsi oficirji garnizije, ki niso neobhodno potrebni v službi. Spored pogreba: 1.) križ, 2.) godba, 3.) dva voda topničarjev peš, 4.) srbski oddelek, 5.) ljubljanski pešpolk, 6.) slov. plan. polk, 7.) kondukt, 8.) sorodniki, oficirji, občinstvo in 9.) dva topa.

Prevalje. Narodni svet za Meziško dolino v Prevaljah na Koroškem priredi v nedeljo dne 2. svečana 1919 ob ednajsti uri dopoldne v Črni pri Prevaljah Jugoslovanski shod. Na dnevnem redu je poročilo o zunanje-političnem položaju in Jugoslovanskih zahtevah na mirovni konferenci. Kmetje, delavci in ženstvo pridite vsi na ta shod, da se poučimo o naši bodočnosti in različnih ciljih naše mlade Jugoslavije.

Izdaja novih kolkov in železniških vozni listov. Stari kolki izdaje 1910 in doslej v prometu se nahajajoči vozni listi se z 28. februarjem 1919 popolnoma razveljavijo. Trgovski krogi se opozarjajo na to s pristavkom, da se stari neuporabljivi kolki izdaje 1910 in dosednji vozni listi lahko zamenjajo brezplačno proti novim v času od 1. marca do 31. marca 1919 pri finančni deželni blagajni v Ljubljani oziroma na deželi pri davčnih uradih.

Tovarišem odvetnikom! Tiste tovariše, ki so bili med vojno vpoklicani, vabim na važen pomenek dne 4. februarja 1919 ob 3. uri popoldne v moji pisarni nasproti „Uniona“. — Ivan Lovrenčič, odvetnik v Ljubljani, Miklošičeva č. 8.

Naša prehrana. Dr. Tavčar, ki je bil doslej poverjenik Narodne vlade za prehrano, se v „Slov. Narodu“ pridko pritožuje nad Hrvati, ki niso storili in še ne store svoje dolžnosti glede prehrane slovenskega ozemlja. Njegove prošnje so našle v Zagrebu gluha ušesa. To pa zavoljo tega, ker

imajo na Hrvatskem prehrano v rokah razne delniške družbe, ki jim je samo za večji dobiček, četudi pri tem bratje Slovenci lakote ginejo. Na Hrvatskem danes še gnije koruza po polju, pri nas pa ljudje stradajo. Prehrana je sedaj prešla v roke skupne vlade v Beogradu, in upamo, da bo le-ta židovskim špekulantom v Zagrebu krepko na prste stopila.

Delavska zavarovalnica zoper nezgode in obči pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani. Za skorajšnji začetek poslovanja teh dveh zavodov so dela in predpriprave v polnem teku. Začasno posluje skupno z Občim pokojninskim zavodom za nameščence v Ljubljani, Turjaški trg št. 4/l. nadstropje. Redno poslovanje bo omogočeno začetkom meseca marca.

Vsi oskrbovalni uradniki in moštvo, kateri so bili svojčas definitivno v staležu kakega oskrbovalnega skladišča in se sedaj nahajajo še v civilnem razmerju, naj se javijo pisмено ali ustmeno pri vodstvu tukajšnjega vojaškega evidenčnega skladišča.

Neznosna draginja sveč. V našem uradništvu se je zgledala neka gospa, ki nam je pokazala svečo, ki zadošča komaj za en večer, a stane K 240. Ali ne more vlada nič ukreniti proti tako nečuvnemu oderuštju?

Glede izplačevanja dodatkov poštinih uslužbencev je izdalo poštno ravnateljstvo sledeče odredbe: I. Dne 30. novembra 1918 brzojavno okrožnico št. 642/l za poštne urade v nezasedeni Kranjski, ki določa, da se na temelju starih izplačilnih list in izpovedb nastavljenih uslužbencev sestavijo in izplačajo nove liste. II. Dne 31. novembra 1918 slično brzojavno okrožnico št. 642/l za naše štajerske, dne 31. decembra 1918 pa za naše koroške poštne urade. III. Dne 24. decembra 1918 tiskano okrožnico št. 100 prez. o izpremembah pri vračnanju, vplačilih in izplačilih v poštini službi točka 3. I. odstavek, ki določa, da se izplačujejo dohodki poštinih uslužbencev na temelju brzojavne okrožnice št. 642/l (vidi I in II) vse dotlej, dokler novemu računskemu oddelku ne bo mogoče sestaviti in redno razpošiljati plačilnih list. IV. Glede dijet pa je izdana brzojavna okrožnica št. 416 z dne 4. januarja 1919 na štajerske in koroške urade, v kateri se nalaga uradom, da takoj izplačajo dijete do 31. decembra 1918, v bodoče pa predlagajo polmesečne konsignacije o zasluženih dijete na likvidaciji. Vsak poštini urad sme izplačevati uslužbencem vse dohodke, daš naš novi računski oddelek še ni dovršil ogromnega dela, da bi mogel natanko in temeljito nakazovati vsakemu posameznemu uradu dohodke za poštne uslužbence. — Poštno ravnateljstvo.

Za šoferje. Poverjeništvu za javna dela je določilo sporazumno s poveljstvom 2. vojnega okrožja SHS izpraševalno komisijo za šoferje: Tozadavne prošnje, kolekovane z dvokronskim kolekom in opremljene z npravnostnim spričevalom je doposlali avtomobilnemu referentu (poveljstvo avtomobilne čete) Ljubljana, Hotel Ilirija in priložiti 10 K preizkuševalne takse.

Slovenskim zdravnikom. V oblasti Srbije je potrebno veliko število honorarnih sreških (kotarskih, okrajnih) zdravnikov, ki bi morali službo nastopiti takoj. V to svrhu pozivlja ministrstvo za narodno zdravje vse zdravnike, ki so voljni sprejeti tako službo, naj se nemudoma osebno prijavijo ministrstvu za narodno zdravje v Beogradu, kjer se jim odkaže službeno mesto v posamnih srežih (kotarjih, okrajih) v Srbiji. Mesečni honorar znaša 600 dinarjev. Vrnejo se jim potni troški in se jim prizna šest dinarjev potovalnih dijet na dan.

Danes zvečer ob osmih je v brezalkoholni gostilni Union prijateljski sestanek vseh treznih Slovencev brez razlike strankarske pripadnosti. Kdor hoče delovati v boju proti alkoholu, naj se udeleži sestanka!

Aprovizacija drž. železnice v Ljubljani. Z ozirom na članek v Jugoslaviji z dne 23. januarja 1919 glede pristranske delitve bele moke s strani kurilnice državne železnice v Ljubljani se nas opozarja, da je bila ona zadeva v kurilnici ukrep zaupnikov oboja in, da so nekteri socialno-demokratski uslužbenci hoteli izrabljati ta ukrep v svoje strankarske namene proti zaupnikom, ki so člani „Zveze jugoslovanskih železničarjev“.

Društvene vesti.

Jezikovni kurzi „Akademije“. Srbo-hrvatski tečaj prof. Vlad. Fabjančiča se prične v petek, 31. t. m. ob 6. uri v realki.

— Francoski tečaj prof. VI. Fabjančiča se prične v soboto, 1. februarja ob 6. uri v realki.

Ustanovni občni zbor Zveze jugoslov. železničarjev, podružnica v Bohinjski Beli, se vrši v nedeljo, 2. svečana 1919, ob dveh popoldan v gostilni pri Batistu. Vabimo vse železničarje-Jugoslovane, da se vdeležijo tega zbora.

Zveza škontistov. Redni občni zbor se vrši 2. svečana ob 4. uri popoldne v gostilni „Novi svet“.

Književni glasnik.

Valentina Vodnika izbrani spisi. Dvojnat snopič „Narodne knjižnice“ nam je prinesel za stoletnico smrti našega prvega pesnika njegove izbrane spise. Na uvodnem mestu citamo dr. Iv. Laha v krepkih obrisih očitano karakteristiko Vodnikovega življenja in delovanja, kaj znači Vodnik za svojo dobo, kaj za sedanjost. Temu sledi izbor Vodnikovih pesmi, ki nam kažejo početnika naše pesniške tehnike, kako je pognala njegova umetnost korenine globoko v narodovi duši; zato so nam njegove pesmi še sedaj čez sto let tako prisrčno domače. Z navdušenjem čitamo med drugimi zopet veličastni odi „Ilirijo oživljeno“ in „Vršac“, njegovega „Zadovoljnega Kranjca“, preproste basni, z naravnim humorjem prepletene napise za mesece, „Vinske mušice“ ter umetniško najbolj dovršen „Moj spominek“. Izbrana proza nam predločuje Vodnikove nazore o Slovanstvu, njegovo temeljito znanje kranjske dežele, vidimo ga kot kronista tedanjih bur-nih dogodkov, slovničarja, kritika, vzgojitelja; iz njih nam odseva vsa velika njegova ljubezen do naroda in njegovega jezika. — Spretno izbrana vsebina bo dobrodošla čitanka za našo mladino; zato sem prepričan, da ne bo ljudskošolske knjižnice, ne slovenskega diaka brez nje. — Dvojnat snopič na lepšem papirju stane K 3.—, posamezni snopič na slabšem papirju pa K 1:20. Naroča se pri „Zvezni tiskarni“ v Ljubljani.

„Jugoslavenska Njiva“. Primili smo 4. broj revijalnoga tjeđnika „Jugoslavenska Njiva“ s ovim sadržajem: **Ozren:** Jedna godina boljševizma. — **Dr. Ljudevit Prohaska:** Posjedovna reforma. — **Dr. Lujo Thaller:** Socijalizacija liječničke službe. — **Zéro:** Da raščistimo potpuno (Židovsko pitanje). — **Ivo Belin:** Problem valute. — **Smotra:** Nedovršena emancipacija (J. D.); Solidnost talijanskih argumenta (Ž.); Važna potreba (Prof. D. Karlović); „Sjena“ Adele Milčinić (Dr. D. P.); Manon Lescaut (Dr. P. Skok) itd. — **Listak:** Rikard Katalinić-Jeretov: Sitna priča za veliku djecu. — Godišnja pretpłata na „Jug. Njivu“ iznosi K 42, pojedini broj 1 krunu. Pretpłate prima uprava lista u Zagrebu, Nikolićeva ul. 8.

„Plamen“. Primili smo 2. broj „Plamena“, polumesečnika za sve kulturne probleme, sa sledećim sadržajem: **M. Krlježa:** Michelangelo Buonarroti. — **A. Cesarec:** Veliki komtur pred tribunalom savesti. — Dve orijentacije. — „Plamen“ izlazi svakog 1. in 15. u mesecu na najmanje 40 strana. — Polugodišnja pretpłata 20 K. Pojedini broj 2 K. Uredništvo in uprava: Zagreb, Ilica 7. I.

Gospodarstvo.

Anketo radi terjatev do bivšega vojnega erarja sklicuje trgovska in obrtniška zbornica na soboto, 1. februarja ob 10. dopoldne v zborničnih prostorih v Beethovnovi ulici št. 10, I. nadstropje. Vabljen je vsak trgovec in obrtnik, ki je zainteresiran na stvari.

Cena modri galici za škropljenje trt proti peronospori je znižana. Slov. kmetijska družba nas prosi objaviti, da se je oddajna cena za modro galico vsled izpremenjenih razmer znižala in določila pri oddaji povsod na 6 K za 1 kg in se zato se družbene podružnice in razdeljevalnice, oziroma razdeljevalci modre galice naprosijo, na podlagi te znižane cene sprejemati predplačila za naročeno modro galico.

Zadnje vesti.

Rekonstrukcija kabineta.

Zagreb, 30. jan. (Izv. por.) „Narodna Politika“, ki ima svojega eksponenta v belgrajskem dopisnem uradu, je prinesla včeraj poročilo, da računajo v političnih krogih z možnostjo rekonstrukcije kabineta. Ta vest je vzbudila v zagrebški javnosti precejšno nevoljo, češ, da prvo državno ministrstvo še ni začelo niti delati, pa že govore o novem. Glasilo starčevičancev „Hrvat“ piše: Ako pride res do rekonstrukcije kabineta, smo na najboljši poti, da postane tudi v Jugoslaviji tako, kakor je bilo pred vojno v Srbiji: da je bil vsak drugi človek na ulici bivši minister.

Pogajanja za sestavo hrvatske vlade.

Zagreb, 30. jan. (Izv. por.) Danes je začel hrvatski ban dr. Paleček pogajanja s hrvatskimi strankami o sestavi nove vlade. Posvetoval se je z zastopniki koalicije in Starčevičeve stranke prava. Pogajanja niso veliko dosegla in ni pričakovati v kratkem času ugodnih rezultatov.

Agrarna reforma.

Zagreb, 30. januarja. (Izv. por.) Danes se je vršila seja odbora, katerega je postavilo svoječasno Narodno Veče, da razpravlja o problemu agrarne reforme. V seji je referiral minister za socialno politiko Korač posebno o glavnih načelih, po katerih misli vlada rešiti agrarno vprašanje. Načela se v glavnem krijejo s točkami, ki so bile pred par dnevi objavljene.

Taktika ministra Pribičevića in hrvatska opozicija.

Zagreb, 30. jan. (Izv. por.) Listi opozicijskega bloka opozarjajo belgrajsko vlado, zakaj tako dolgo zavleče imenovanje pokrajinskih vlad in poudarjajo, da se s tem pospešuje anarhija in politična negotovost. Notranjemu ministru Pribičeviću očitajo, da si hoče prisvojiti Pašičevo taktiko, katero je on uporabljal navadno v srbski notranji politiki. Pašić je razumel vsako neljubo zadevo tako dolgo zavleči, da so se nasprotniki naveličali in utrudili in potem brez ugovora sledili njegovim ukrepom. Na ta način hoče menda tudi Pribičević ugnati hrvatske opozicijske.

Hrvatski poslanec Zagorec agitira proti Jugoslaviji.

Zagreb, 30. januarja. (Izv. por.) Pred par dnevi so italijanske oblasti v Opatiji prijele poslanca Zagorca. Čez par dni pa so ga izpustili, ker se je dognalo, da so ga zamenjali s poslancem Spinčičem. Kakor poročajo iz Istre, igra Zagorac tam zelo čudno vlogo. Potuje namreč po vaseh in pri-govarja ljudi, naj se izrečejo proti Jugoslaviji in zahtevajo Veliko Hrvatsko brez Srbije češ, da bo Italija v tem slučaju pristupila Istro tej novi državi. Sumi se, da je Zagoraca zapeljalo njegovo sovraštvo do Srbov tako daleč, da je stopil v stik z Italijani.

Proti zlorabi posebnih vlakov.

Zagreb, 30. januarja. (Izv. por.) Listi grajajo pojave, ki so v zadnjem času na dnevnem redu, da dobi vsak minister, pa tudi druge odličnejše osebnosti, ki potujejo iz Zagreba v Beograd in nazaj, poseben vlak. Na ta način grozi tudi pri nas podobna korupcija kot je bila v navadi na Madžarskem. Javnost zahteva, naj se ministri pogrbotijo za to, da bodo vozili normalni vlaki redno in hitro, potem bodo tudi oni lahko potovali z njimi.

Francoski major Montegu v Mariboru.

Maribor, 30. jan. (Lj. k. u.) Sinoči se je pripeljal v Maribor član francoske komisije v Zagrebu major Montegu, ki ima nalogo, da se orijentira o splošnem položaju na Štajerskem. Dopoldne je konferiral z generalom Maistrom. Ob pol dvanajstih dopoldne je bil na čast francoskemu gostu obed, katerega so se udeležili vsi častniki štajerskega obmejnega poveljstva z generalom Maistrom in s šefom generalnega štaba majorjem Ankerstom. Pri tej priliki je pozdravil general Maister

s toplimi besedami častnika slavne in zmagovite francoske armade. Poudarjal je, da morejo ravno Francozi razumeti popolnoma, kako srečnega se čuti naš narod, da se je mogel otresti nemškega tlačanstva. Major Montegu se je toplo zahvalil in je rekel, da pozna generala Maistra po njegovih delih. Izjavil je, naj bo jugoslovanski narod uverjen, da ga bodo Francozi vedno podpirali v njegovi borbi za pravico in svobodo. Ob eni popoldne se je odpeljal major Montegu v Gradec.

Pogreb štirih mariborskih žrtev.

Maribor, 30. jan. (Lj. k. u.) Danes je bil pogreb štirih žrtev mariborskih dogodkov z dne 27. januarja. Vojaške oblasti so ukrenile vse potrebno, da se preprečijo nemiri. Mir ni bil kaljen.

Demonstracije v Mariboru so bile pripravljene.

Maribor, 30. januarja. (Lj. k. u.) Profesor na mariborski gimnaziji Bračun je dne 27. t. m. šel od kavarne „Theresienhof“ proti Gosposki ulici, ravno ko so počili prvi streli. Pripravljen je pod prisego potrditi, da je slišal iz množice nastopne besede: „Auf diese feigen Hunde ist kein Verlass! Statt vorwärts zu gehen, und die paar Mandeln zu entwaffnen!“ To je pač en dokaz več, kakega značaja so bile „mirne“ demonstracije Nemcev.

Seznam vojnih ujetnikov v Italiji.

Dunaj, 30. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Italijanske vojaške oblasti so izdelale obširne seznamke o vojnih ujetnikih. Seznamki vsebujejo 18.500 častnikov in več kot 600.000 imen moštva pripadajočega vojaštva. Imenski seznamki bodo že prihodnje dni izročeni pristojnemu dunajskemu mestu X. oddelka za vojne ujetnike, ki bo nato razglasil, kje in kedaj bo mogoč vpogled vanje. Kakor je nadalje zvedel čehoslov. tisk. urad, je italijanska vlada razdelila vojne ujetnike v narodnostne skupine. Pripadnikom čehoslovaškega naroda bo najprej dovoljen povratek v domovino.

Boji med Čehi in Poljaki se nadaljujejo.

Krakov, 30. jan. (Lj. k. u.) Čehoslov. tisk. urad poroča: Kljub pariškim pogajanjem za določitev demarkacijske črte med Poljaki in Čehi se nadaljujejo boji v tešinskem okraju. Poljski rudokopi so protestirali proti energičnim odredbam čeških vojaških oblasti in pojavilo se je že mnogo primerov sabotaže. Iz kongresne Poljske in iz Galicije dobivajo poljski rudokopi karvinskega okrožja krepka boljševiska ojačenja.

Aprovizacija.

Zlobnost. Ker je „Jugoslavija“ priobčila pritožbo, da deli mestna aprovizacija smrdljivo mast, je priobčil včeraj „Slov. Narod“ zlobno notico, češ da sem jaz prodal tisto smrdljivo mast aprovizaciji. Zadeva pa je taka-le: Lani avgusta je kupila mestna aprovizacija ljubljanska po mojem posredovanju vagon hrvatske svinjske masti po 62 K za kg (in ne po 64 K kakor piše Narod). G. župan je dejal takrat, da mu pride ta mast baš prav, ker bi sicer septembra 1. l. bila Ljubljana brez masti. In res je aprovizacija isto mast prodajala lani septembra in oktobra po 64 K kg. Povsod drugod je bila mast takrat že nad 70 K kg in je bila Ljubljana ne le rešena nevarnosti, da bi bila brez masti, temveč jo je delila še celo ceneje kakor je bila istočasno drugod. — Kje je torej sedaj žesta mast in zlobnost je, da „Slov. Narod“ sedaj zadevo hoče meniti naprtiti. Prav je, da se zadeva strogo preišče. A. P.

Raztopljen jedilni loj za V. okraj. Mestna aprovizacija bo oddajala loj za peti okraj na rumena nakazila za mast v petek, dne 31. t. m. pri Mühleisnu. Določen je tale red: dopoldne od 8 do 9 štev. 1 do 180, od 9 do 10 štev. 181 do 360, od 10 do 11 štev. 361 do 540, od 2 do 3 štev. 541 do 720, od 3 do 4 štev. 721 do 900, od 4 do 5 št. 901 do konca. Vsaka stranka dobi po pol kilograma jedilnega loja, kilogram stane 12 kron.

Raztopljen jedilni loj za VI. okraj. Mestna aprovizacija bo oddajala loj za šesti okraj na rumena nakazila za mast v soboto, dne 1. februarja pri Mühleisnu. Določen je tale red: dopoldne od 8 do 9 štev. 1 do 160, od 9 do 10 štev. 161 do 320, od 10 do 11 štev. 321 do 480, od 2 do 3 štev. 481 do 640, od 3 do 4 štev. 641 do 800, od 4 do 5 štev. 801 do konca. Vsaka stranka dobi po pol kilograma jedilnega loja, kilogram stane 12 kron.

Meso na rdeče izkaznice B bo delila mestna aprovizacija v petek, dne 31. t. m.

in v soboto, dne 1. februarja v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: v petek, dne 31. t. m. popoldne od 3 do pol 4 štev. 1 do 200, od pol 4 do 4 štev. 201 do 400, od 4 do pol 5 štev. 401 do 600, od pol 5 do 5 štev. 601 do 800, od 5 do pol 6 štev. 801 do 1000. V soboto, dne 1. februarja, popoldne od 1 do pol 2 štev. 1001 do 1200, od 2 do 2 štev. 1200 do 1400, od 2 do pol 3 štev. 1401 do 1600, od pol 3 do 3 št. 1601 do 1800, od 3 do pol 4 štev. 1801 do 2000, od pol 4 do 4 štev. 2001 do 2200, od 4 do pol 5 štev. 2201 do 2400, od pol 5 do 5 štev. 2401 do konca.

Nasoljene kumarce na rdeče izkaznice B 2200 do konca. Stranke z izkaznicami ubožne akcije, zaznamovanimi s črko B, dobe kumarce v soboto, dne 1. februarja pri Mühleisnu. Določen je tale red: dopoldne od 8 do 9 štev. 2201 do 2380, od 9 do 10 štev. 2381 do 2560, od 10 do 11 št. 2561 do konca. Stranka dobi pol kilograma na osebo, kar stane 30 vinarjev.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Smokve (fige), limone in pomaranče razpošilja na debelo po dnevnih cenah Mihael Samida v Mariboru, Stolni trg št. 3. 246 10-9

Semena! Ako rabite vrtna ali poljska semena pišite po cenovnik. Trgovina s semeni Sever & komp., Ljubljana. 266 10-8

Kupujem pisalne stroje vseh sistemov, ki so rabljene in nove. Dolinšek, Klavnica 4. 281 5-4

Trije osmošolci iščejo meblvano sobo z električno razsvetljavo event. tudi s samo dvema poseljama. Ponudbe na upravništvo. 294 3-3

Izgubila se je okoli glavne pošte zelena usnjata listnata z večjo vsoto denarja in drugimi listinami. Pošteni najditelj naj jo vrne proti nagradi v mestni vojni kuhinji. 311 2-2

Dva mlada Jugoslavana inteligentno nabražena, Slovenec blondinec in črn Hrvat, želita dopisovati. Reflektira se na inteligentne in resne gospodične. Ponudbe je poslati, če mogoče s sliko, ki se na zahtevo vrne, pod šifro „Dva Jugoslavana“ na upravništvo. Tajnost zjamčena. 304 2-2

Aktivni častnik, jako lepe zunanosti, s precejšnjim premoženjem v gotovini, želi znanja z inteligentno damo slovenske narodnosti, ki poseduje obrt ali kako veleposestvo, v svrhu takojšnje ženitve. Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, naj se vpošljejo pod „Stotnik-Jurist“ na upravništvo do 15. februarja. Tajnost strogo zjamčena. 318

Inteligentna mlada gospica želi korespondence s krasnimi umetniškimi razglednicami, z enakimi gospodi, pod šifro „Vijolica“ na upravništvo. Na pošto ležeče se ne bo odgovarjalo. 321

Mlada inteligentna Zagrebčanka želi dopisovati sa isto takovim Slovencem. Najraje sa djakom viših škola iz dobre obitelji. — Listove slati u Zagreb, poste restante pod „Nedeljka“, glavna pošta. 320 3 1

Naprodaj je več pisalnih strojev. Poizve se pri Ivanu Peternel, Velike Lašče, Dolenjsko. 316

Enonadstropna hiša, „vila“, z velikim prod. Natancneje se poizve v Rožni dolini št. 217, prtiličje. 317 3-1

Fini toaletni vaselin

priporoča prva špeciialna trgovina z rokavicami in parfumi.

O. Bračko, Ljubljana.

Štev. 648.

Razglas.

Po naročilu poverjeništvu za javna dela in obrt v Ljubljani bo oddajalo in razpečavalo oskrbnništvo državne cinkarne SHS v Celju neposredno svoje izdelke.

Prodajale se bodo: **Cinkove pločevine različnih debelosti, čisti cinek in cinkov prah.**

Vsi dopisi in naročila, katera se bodo reševala z obratno pošto, naj se pošiljajo plavžarskemu oskrbništvu SHS v Celju.

Naročila se bodo izvrševala točno in solidno po stalnih cenah in proti predplačilu.

Zaboji se bodo zaračunjevali po dobavni ceni. 322 3-1

Plavžarsko oskrbnništvo SHS

v Celju, dne 25. januarja 1919.

Vizitnice lične in po nizkih cenah priporoča **Zvezna tiskarna** v Ljubljani, Stari trg št. 19.

Ženitna ponudba.

Mladenič, star 30 let, sedaj v državni službi, z nekaj tisoč kron premoženja, želi v svrhu ženitve znanja z gospodično ali vdovo brez otrok. Prednost: znanje več jezikov in veselje do trgovine. Le resne ponudbe naj se pošljejo, če mogoče s sliko, do 5. svečana na upravništvo pod šifro „Z orožjem za bodočnost“. 310 3-2

Nova vina

izbrana K 450.— (v mestu K 470.—) za 100 litrov v vsaki množini.

MILKO JESIH 269 4
Ljubljana, Florijanska ulica 36.

Sabljaško akad. društvo „Ljubljanska Sava“ sporoča vsem svojim prijateljem in starešinam, da je njen dolgoletni in pošttrvovalni član, tovariš

Hugon Widmayer

kot narodni delavec v službi SHS topničarskega poročnika dne 27. t. m. preminul.

Pogreb nepozabnega, ki je s svojim nenadnim odhodom zredčil že tako redke naše vrste, se vrši dne 31. januarja ob 3. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče pri Sv. Križu.

Trajen mu spomin!

Za „Ljubljansko Savo“:

Prof. Nande Marolt.

SUHE GOBE

kupuje vedno in v vsaki množini

M. RANT, KRANJ

največja jugoslovanska izvozna trgovina suhih gob, ki obstoji že nad 32 let. 287 3-2

Vabilo na subskripcijo.

V kratkem se ustanovi

delniška družba „Triglav“

za izdelavo žitne kave in sadnih konserv.

Delnice so po K 500.—.

Vabite se, da se udeležite subskripcije in da prijavljeni znesek takoj vplačate po poštni nakaznici na podružnico „Jadranske banke“ ali pa pri „Ljubljanski kreditni banki“ v Ljubljani. 292 10-2

Za pripravljalni odbor delniške družbe „Triglav“:

Fr. Cerar. M. Gostinčar. V. Jeretina.

Mast, slaninu, suho meso i salamu (Braunšvajger)

razašiljem u sve krajeve Jugoslavije u poštanskim paketima od 20 kg po dnevni cijeni.

Ia kavin nadomjestak nepakovan K 5.50 po kg.

Ia kavin nadomjestak u paketima 1/4 kg po K 6.50 po kg.

Novac unapried ili 50% kapare, ostatak uz pouzeće. Pakovanje (Sanduk) računam K 9.—, a poštarinu K 4.20. Kupci, koji lično dogju, mogu slobodno iz mjesta kao i preko granice Hrvatske svaku količino sa sobom poneti. 295 20-3

J. Gigović, tvornica suhomesnate robe i masti, Nova Gradiška, Slavonija.